

คู่มือยาช่วยชีวิต

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอโนนไทย

จังหวัดนครราชสีมา ปีงบประมาณ 2561

Adrenaline injection 1 mg/ml (1ml/amp)	
ข้อบ่งใช้ สำหรับ รพ.สต.	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้รักษาอาการแพ้อย่างรุนแรง (Anaphylactic shock หรือ Anaphylaxis) - ใช้เป็นยากู้ชีพในกรณีที่ผู้ป่วยมีภาวะหัวใจหยุดเต้นฉับพลัน (Cardiac arrest) - ใช้รักษาภาวะหัวใจหยุดสนิท (Asystole) - ใช้ห้ามเลือดที่ออกจากหลอดเลือดฝอย
ขนาดยา	Anaphylaxis ผู้ใหญ่: 0.01 mg/kg (ขนาดสูงสุด 0.2–0.5 mg) **หากน้ำหนักรู้ไม่แน่ชัดในเกณฑ์ปกติหรือตั้งครรรค์ควรพิจารณาให้ขนาด 0.3 ml** เด็ก: 0.01 mg/kg (ขนาดสูงสุด dose 0.3 mg) IM บริเวณส่วนหน้าทางด้านข้างของต้นขา อาจพิจารณาให้ซ้ำอีกทุก 5-15 นาที อายุ > 12 ปี : 0.5 mg อายุ 6 - 12 ปี : 0.3 mg อายุ 6 เดือน – 6 ปี : 0.15 mg อายุ < 6 เดือน : 0.15 mg
	Cardiac arrest ผู้ใหญ่: 1 mg IV ทุก 3- 5 นาที เด็ก: เริ่มต้น 0.01 mg/kg ทุก 3-5 นาที (ขนาดสูงสุด 1 mg) หมายเหตุ: การฉีด IV ต้องเจือจางยา 1 mg (1 mL) กับสารละลาย NSS หรือ WFI อย่างน้อย 9 ml ให้ได้ความเข้มข้น 1:10,000 หรือ 0.1 mg/ml
ข้อควรระวัง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรระมัดระวังการใช้น้ำยาในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจหรือโรคหัวใจขาดเลือด ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ผู้ป่วยโรคเบาหวาน ผู้ป่วยโรคพาร์กินสัน และผู้ป่วยที่มีภาวะต่อมไทรอยด์ทำงานเกิน (ต่อมไทรอยด์เป็นพิษ) เพราะยานี้จะทำให้ความดันสูง หัวใจเต้นแรงและเร็วผิดปกติ ซึ่งอาจทำให้เป็นอันตรายได้ - ควรระมัดระวังการใช้น้ำยาในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และผู้สูงอายุ
ข้อห้ามใช้	<ul style="list-style-type: none"> - ห้ามใช้น้ำยากับผู้ที่เคยมีประวัติการแพ้ยา - ห้ามใช้น้ำยากับผู้ที่อยู่ในภาวะความดันโลหิตสูง และผู้ที่มีภาวะหัวใจเต้นผิดปกติหรือหัวใจเต้นเร็ว - ห้ามใช้น้ำยากับผู้ป่วยต้อหินประเภท Angle-closure glaucoma - ห้ามใช้น้ำยาร่วมกับยาชาและฉีดเข้าบริเวณนี้มือ นิ้วเท้า หู จมูก และอวัยวะเพศ เนื่องจากเพิ่มความเสี่ยงในการเกิดหลอดเลือดหดตัวอย่างรุนแรง และเกิดเนื้อเยื่อตาย
การติดตามหลัง การให้ยา	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตาม vital sign - SC, <u>IM: ก่อนให้ยา และหลังให้ยาทุก 10 นาที x 2 ครั้ง</u> - IV : ก่อนให้ยา และหลังให้ยา ทุก 3-5 นาที
อาการที่ต้อง ปรึกษาแพทย์	<ul style="list-style-type: none"> - BP >160-100 mmHg, HR >120 ครั้ง/นาที - อาการแสดง ปวดศีรษะ หายใจหอบเหนื่อย ใจสั่น เจ็บแน่นหน้าอก ปลายมือ ปลายเท้าเขียว
การเก็บรักษา และความคงตัว	<ul style="list-style-type: none"> - อุณหภูมิ 25 C เก็บได้นาน 24 เดือน (ตู้เย็น) - อุณหภูมิ 30 C เก็บได้นาน 18 เดือน (ห้องจ่ายยา/ คลังเวชภัณฑ์) - อุณหภูมิ 40 C เก็บได้นาน 6 เดือน (รถ emergency)

Chlorpheniramine injection 10 mg/ ml (1 mL/amp)	
ข้อบ่งใช้ สำหรับ รพ.สต.	- การแพ้ชนิดรุนแรง (Anaphylaxis)
ขนาดยา	0.25 mg/kg/dose ให้ IV หรือ IM ทุก 6 ชั่วโมง เด็ก: ขนาดสูงสุดไม่เกิน 2.5-5 mg ผู้ใหญ่: ขนาดสูงสุดไม่เกิน 10 mg
การบริหารยา	- ให้ทาง IV หรือ IM
ข้อห้ามใช้	- ห้ามใช้ยานี้กับผู้ที่แพ้ยาคลอเฟนิรามีน (Chlorpheniramine) หรือยาในกลุ่มอัลโคลามีน (Alkylamine) เช่น บรอมเฟนิรามีน (Brompheniramine), เดกซ์คลอเฟนิรามีน (Dexchlorpheniramine), ไตรโพรลิดีน (Triprolidine) เป็นต้น - ห้ามใช้ยานี้กับผู้ป่วยที่มีอาการหอบหืดกำเริบ ทารกแรกเกิด และทารกที่คลอดก่อนกำหนด
การเก็บรักษา และความคงตัว	- เก็บที่อุณหภูมิห้อง ป้องกันแสง - อุณหภูมิ 25 C เก็บได้นาน 36 เดือน - อุณหภูมิ 30 C เก็บได้นาน 6 เดือน (ห้องจ่ายยา/ คลังเวชภัณฑ์) - อุณหภูมิ 40 C เก็บได้นาน 6 เดือน (รถ emergency)

50% Dextrose injection in 50 ml (25 mg/ 50 ml)	
ข้อบ่งใช้ สำหรับ รพ.สต.	- ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (hypoglycemia) (ระดับน้ำตาลในเลือดต่ำกว่า 50 mg/dl)
ขนาดยา	- IV 50 ml หากผู้ป่วยไม่ดีขึ้นใน 5 นาที อาจให้ซ้ำอีก 1 dose
การบริหารยา	- ฉีดเข้าหลอดเลือดดำอย่างช้าๆ
ข้อควรระวัง	- อาจเกิดภาวะหลอดเลือดดำอักเสบตำแหน่งที่ฉีดยาเนื่องจากเป็นสารละลาย hypertonic solution - การฉีดยาที่เร็วเกินไปทำให้เกิดภาวะน้ำตาลในเลือดสูง และ hyperosmolar syndrome
ข้อห้ามใช้	- ผู้ป่วยที่มีอาการแสดงของภาวะเลือดออกในสมอง หรือผู้ป่วยที่มีภาวะ dehydration ที่มีอาการแสดงของ delirium tremen
การติดตามหลัง การให้ยา	- ติดตาม DTX หลังให้ยาทันที และทุก 30 นาที 2 ครั้ง
อาการไม่พึง ประสงค์	- ภาวะหลอดเลือดดำอักเสบตำแหน่งที่ฉีดยา - ภาวะน้ำตาลในเลือดสูง - ภาวะ hyperosmolar syndrome
การเก็บรักษา และความคงตัว	- อุณหภูมิห้อง พ้นจากแสง

Dexamethasone injection 4 mg/ml (1 mL/amp)	
ข้อบ่งใช้ สำหรับ รพ.สต.	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้รักษาอาการแพ้ชนิดปฏิกิริยาภูมิแพ้รุนแรงเฉียบพลัน (Anaphylactic shock หรือ Anaphylaxis) - ผู้ป่วยหืด (asthma) หรือโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (COPD) ที่มีการกำเริบเฉียบพลันที่มีอาการรุนแรง (acute exacerbation)
ขนาดยา	<p>Anaphylactic shock หรือ Anaphylaxis</p> <p>ผู้ใหญ่: 4-8 mg IV (0.6 mg/kg/dose ขนาดสูงสุดไม่เกิน 16 mg)</p> <p>เด็ก: 0.5 mg/kg</p> <p>น้ำหนัก > 10 กก. 2-4 mg. IV</p> <p> < 10 กก. 1-2 mg. IV</p> <p>ผู้ป่วยหืด หรือโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง กำเริบเฉียบพลันที่มีอาการรุนแรง</p> <p>ผู้ใหญ่: 4-8 mg IV ทุก 6-8 ชั่วโมง (ผู้ป่วยควรได้รับ prednisolone รับประทานต่อเนื่องจากยาฉีด 30-50 mg/วัน 5-7 วัน)</p>
การบริหารยา	<ul style="list-style-type: none"> - IV push 5-10 นาที - IV infusion: ผสมในสารละลาย NSS หรือ D5W 100 ml ให้นาน 30 นาที
ข้อห้ามใช้	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ที่เคยมีประวัติการแพ้ยาและส่วนประกอบของยาเดกซามิโทโซน หรือผู้ที่มีประวัติเคยแพ้ยาากลุ่มคอร์ติโคสเตียรอยด์ - ผู้ป่วยที่ยังไม่ทราบสาเหตุของการติดเชื้อ - ผู้ป่วยติดเชื้อแบคทีเรีย เชื้อไวรัส หรือเชื้อรา โดยเฉพาะในกรณีที่มีการติดเชื้อทั่วร่างกาย การติดเชื้อเฉียบพลัน หรือการติดเชื้อที่รุนแรง
ข้อควรระวัง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ป่วยที่มีประวัติโรคลมชัก - โรคหัวใจขาดเลือด โรคหัวใจล้มเหลวและความดันโลหิต - มีประวัติเลือดออกง่าย เช่น โรคฮีโมฟีเลีย (Hemophilia) หรือการแข็งตัวของเลือดผิดปกติ โรคเบาหวาน - การทำงานของตับบกพร่องหรือผู้ป่วยโรคตับ ผู้ป่วยที่มีภาวะฮอร์โมนไทรอยด์ต่ำ ต้อกระจก เบาหวาน ผู้ป่วยโรคไตหรือมีการทำงานของไตบกพร่อง - ผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรงเอ็มจี (Myasthenia gravis) ที่กำลังได้รับการรักษาด้วยยาต้านโคลินเอสเตอเรส (Anticholinesterase agents) ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรงจากยาคอร์ติโคสเตียรอยด์
การเก็บรักษา และความคงตัว	<ul style="list-style-type: none"> - อุณหภูมิห้อง พ้นจากแสง

Isosorbide dinitrate 5 mg SL (sublingual ชนิดอมใต้ลิ้น)	
ข้อบ่งใช้ สำหรับ รพ.สต.	ใช้บรรเทาอาการเจ็บหน้าอกจากภาวะหัวใจขาดเลือด
ขนาดยา	- ออมใต้ลิ้น ครั้งละ ครั้ง - 1 เม็ด ทุก 5-10 นาที ขนาดยาสูงสุดรวม 3 เม็ด
การบริหารยา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำหรับยาอมใต้ลิ้น ควรนั่งลงระหว่างอมยาเนื่องจากยาอาจทำให้ความดันโลหิตต่ำ เกิดอาการเวียนศีรษะ หมดสติเมื่อเปลี่ยนอิริยาบถได้ ให้อมใต้ลิ้น และปล่อยให้ยาละลายอย่างช้าๆ 2. ไม่ควรเคี้ยวยา หรือกลืนยา 3. หากอมยาไป 5 นาทีแล้วอาการไม่ดีขึ้น ให้อมยาอีก 1 เม็ด และให้ซ้ำได้อีกครั้งใน 5 นาที แต่ถ้ามอมยาแล้ว 3 ครั้ง อาการปวดหน้าอกยังไม่ทุเลา ต้องรีบพบแพทย์
ข้อควรระวัง	- ระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะความดันโลหิตต่ำอยู่แล้ว
ข้อห้ามใช้	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้ยา isosorbide dinitrate หรือยาที่มีส่วนประกอบ nitrate - ผู้ป่วยที่ใช้ยา sildenafil อยู่ - ผู้ป่วย angle closure glaucoma
อาการไม่พึงประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> - อาการปวดศีรษะ - อาการร้อนวูบวาบตามตัว - หัวใจเต้นเร็ว - ความดันโลหิตต่ำ
การเก็บรักษาและความคงตัว	- ยาอมใต้ลิ้นมีความไวต่อแสง และความร้อนมาก ควรเก็บไว้ในภาชนะบรรจุที่กันแสง